

NAGYVÁRAD

Előfizetési ár: Vidéken egy hóra 35 lei. | Főmunkatárs: | Feltaláló munkatárs: | Szerkesztőség és kiadóhivatal: Károly herceg
Nagyváradon: egy hóra 30 lei. | HEGEDŰS NÁNDOR MARÓT SÁNDOR | (Szilágyi Dezso)-utca 6.

A premontrei főgimnázium sorsdöntő órai

Anghelescu és Mosoiu miniszterek Nagyváradon

Tegnap délután érkezett Nagyváradra Anghelescu közoktatásügyi miniszter. A fogadtatására megjelent notabilitások üdvözlő csoportján

nál a biharmegyei és nagyváradai tanári és tanítói kar a tankerületi főigazgatóval és a tanfelügyelővel az élükön, valamint a város politikai életének összes szereplői.

Egy fél órai késéssel futott be a bukaresti gyors, mert Élesden, Réven és Barátkán a falusi lakosok is üdvözölték a minisztereket.

Először Bucico Coriolan polgármester köszöntötte a város nevében néhány rövid szóval a minisztereket. azután dr. Hoványi Gyula a jogakadémia dékánja a jogakadémia, a tanári és tanítói kar nevében köszöntötte a minisztereket.

Az állomástól Kara Mihály szobrászműtermébe hajtottak, ahol megtekintették Ferdinánd király most már készen gipszöntésben álló hatalmas lovasszobrát. A monumentális alkotás teljes mértékben megnyerte a miniszterek tetszését és a legnagyobb elismerésüket fejezték ki a műalkotójának: Kara szobrászművésznek.

Innen Olteanu tábornok lakására mentek, aki uzsonnát adott a miniszterek tiszteletére.

Anghelescu közoktatásügyi miniszter kíséretében van Iuga tanügyi vezérfelügyelő is, aki a premontrei gimnázium elleni vizsgálatot lefolytatta, valamint a kolozsvári kultuszreszort és a bukaresti közoktatásügyi miniszterium egy-egy főtisztviselője is.

A miniszterek üdvözlő látogatást tettek a görög katolikus és görög keleti püspököknél, azután a Cele Trei Crisuri lap szerkesztőségét látogatták meg.

Délután hat órakor a városháza nagyterme zsufolásig megtelt tanítókkal és tanárokkal. A fiúiskola üdvözlő éneke után

Dr. Hoványi Gyula, a jogakadémia dékánja az akadémia tanári karát mutatta be, majd

Anghelescu miniszter beszélni kezdett.

— Én — mondta a miniszter, — akiknek hivatásom és kötelességem a kultúra fejlesztése, különösen nagy gondot fordítok arra itt, a határszéleken és legyenek meggyőződve arról, hogy minden tőlem telhetőt megteszek ezért. De, hogy ezt keresztül tudjam vinni, szükségem van az önök segítségére. Hiszen az itteni tanítók szerepe sokkal fontosabb a kulturánkra, mint bárhol Romániában.

Nagyváradból hatalmas, erős kulturaközpontot akarok csinálni; éppen azért már mint befejezett tény közölhetem önökkel azon elhatározásunkat, hogy

Nagyváradon már a legközelebbi jövőben egyetemet létesítünk.

— Az egyetemnek egyelőre két fakultása lesz, jogi és theologiai, de már a legközelebbi jövőben ki fogjuk bővíteni egy kereskedelmi fakultással, amilyen még eddig az országban nincs is.

— Meglátogattam az itteni kaszárnyaeépületeket és különösen az adminisztrációs iskola (a volt kadetiskola, Szerk.) pompás épület és kiválóan megfelel oktatási helyiség céljainak.

— Uj elemi iskolák építésére és létesítésre is gondolok, de azért nagy szükségünk van tanterekre és a tantestület minden tagjának támogatására.

— Ezen a területen, a határ mentén egy erős, gazdag kulturzónát akarok létesíteni és reményem, az az önök támogatásával sikerülni is fog.

bizonyos az, hogy senki Nagyváradon nem várta nagyobb izgalommal, reménységgel a kultuszgyűlés főbb intézőjét, mint őt, akiknek orsuk, egzisztenciájuk, jövőjük van fölöttük egyetlen lapra: miként fog határozni Anghelescu miniszter. Megvalljuk őszintén: mi is, Nagyvárad magyar ársadalmának szószólói, egyedüli és legfőbb jelentőségét ebben tulajdonítjuk a miniszter első nagyváradai vizitjének.

Közel két hónapja, hogy az ország egyik legnépesebb és legnagyobb intézetét étlenségre, némaságra készítették. Falai között kihalt az élet és a tanulmányi esztendő derekán szélnek bocsájtották azokat, akik érettségi vizsgájuk előtt állanak és

Nem tudjuk, hogy a premontrei főgimnázium bezáratásával kapcsolatban hogyan van informálva Anghelescu kultuszminiszter úr, de ha itt — a helyszínen — a deputációzó urak sok más kívánsága, kérése mellett meghallgatja a szülők panaszait, úgy igaz és valódi képet fog nyerni arról, hogy a gimnázium sorsa fölött most kell dönteni és ez a döntés nem lehet más, minthogy ki kell nyitni a kultúra hajlékának kapuit, mert a közoktatás legfőbb intézőjének szándéka, intenciója nem lehet más, mint az, hogy nyolcszáz diák újból elfoglalja helyét a padokban, kezébe vegye a könyvet és folytassa tanulmányait — önhibáján kívül késve — ott, ahol elhagyta.

Hisszük, sőt meg vagyunk győződve arról, hogy a romániai iskolák legfőbb óra is annak tekinti és egyformán szívén viseli diákjaink sorsát.

azekét is — akik mögött egy bezárt iskola strázsál.

Tegnap délután három órakor érkeztek meg Nagyváradra Anghelescu és Mosoiu miniszterek. Az állomásnál a miniszterek fogadására kint voltak az állomás-

Sulyok püspök lemondását követeli a kormány

A Királyhágó melléki református egyházkerület s ezzel kapcsolatban Sulyok István püspökké választásának ügye most ismét válságos helyzetbe került. Ismeretes, hogy a bukaresti kormány máig sem hagyta jóvá Sulyok püspökségét. Remény volt arra, hogy a kormány a hosszas kimagyarázások, érvek jogi álláspontok ismertetése után mégis csak szankcionálja az egyházkerület megalakítását és a püspök választást. Annál nagyobb meglepetést keltett tehát az, hogy Banu vallásügyi miniszter e hó 27-ére, ma délelőtt 9 órára Kolozsváron az erdélyi igazgatótanács termébe értekezletre hívta a Királyhágó melléki református egyházkerület gondnokait, espereseit, Soltész Elemér kerületi főjegyzőt, valamint az egyházkerület elnökségét, Sulyok István püspököt és Domahidy Elemér főgondnokot.

Az együttes értekezleten Banu miniszter fog elnökölni. Az értekezlet tárgya az új kerületnek az államhoz való viszonyának megállapítása és elismerése.

Megbízható hírek szerint a miniszter kívánsága az, hogy

Sulyok István a püspökségről

mondjon le, mert megválasztása a kormány beleegyezése nélkül történt.

Ezzel szemben a kormány elismeri a kerületet, azonban az új választásra magának ingerenciát akar biztosítani.

Nagy Károly erdélyi református püspöknek az az álláspontja ebben a kérdésben: ha Sulyok Istvánnak a püspökségről való lemondásából kifolyóan a kormány nem ismeri el a Királyhágó melléki egyházkerületet, úgy ő fog lemondani a püspökségről. Érdekes, hogy Jonescu államtitkár még mindig azon van, hogy Szabolcska Mihály legyen a Királyhágó melléki egyházkerület püspöke, azonban Szabolcska kijelentette, hogy semmi körülmények között nem vállalja a püspökséget. Érthető izgalmas várakozással tekintenek tehát az erdélyi egyházkerület tagjai a mai nap elé, amelyen valószínűleg el fog dőlni a kerület kérdése. A kormány régi álláspontjából már annyit engedett, hogy ha nem is ismeri el de püspöknek tekinti Sulyok Istvánt, azonban lemondását követeli a kerület megerősítése fejében.

Közgazdasági Tanácsot alakít a Csarnok és a Kamara

A választott bíróság megkezdte működését

A nagyváradai Kereskedelmi Csarnok vasárnapi ülésén, amelyen dr Popper Ákos elnökölt, Oláh Béla dr, a Kereskedelmi és Iparkamara főtitkára terjedelmes előterjesztésén tárta fel a Kereskedelmi és Iparkamara szomorú és tarthatatlan helyzetét. A helyzet, mondotta, elcsenevészette a Kamarát s nem felelhet meg hivatásának. Az autonomia kockán forog, az intézmény nem működik, csak a titkári hivatal dolgozik. A Kamara nem támaszkodhatik a kereskedelmi és ipari érdekeltségekre. Az intézmény átszervezését megkísérelték, hogy szurrogátumot teremtsenek, de a Kamarát a minisztérium feloszlatta s 11 tagú bizottságot választott a vezetésre. A három hónap eltelt, amely alatt a választásokat meg kellett volna ejteni, de a miniszter ezt nem rendelte el s 1922 decemberben az ideiglenes bizottság ultimátumban követelte a választásokat, különben lemond, de a miniszter kijelentette, hogy a kamarai törvény létrejöttéig nem rendeli el a választásokat. Hogy mikor lesz ez, nem tudható. A kamarai törvényjavaslat ellen erősen tiltakoztak a kamarák és kereskedelmi testületek, mert ez elcsenevészeti az autonómiát s megnyirbálja. Miután előbb az alkotmányjavaslat, a községi törvény és a szervezeti törvények kerülnek tárgyalásra, nincs remény arra, hogy a kamara autonómiája egyhamar visszaadassék.

A helyzet azonban nem maradhat így, a felelősséget nem viselhetik a tisztviselők, akik a folyó ügyeket intézik, de nem szakemberek. Morális szempontból tehát a kereskedelmi és ipari érdekeltségekkel kell keresni az érintkezést, akiknek érdekében dolgoznak. Az a javaslata tehát, hogy a Csarnok elnöksége ideiglenesen állítsa vissza a kamara szakosztályi rendszerét s hét szakosztályt létesítsen és pedig a következőket: Nagykereskedők és kiskereskedők, nagyiparosok, kis- és kézműiparosok, közlekedési, oktatási, közgazdasági, pénzügyi és biztosítási szakosztály. Ebből alakulna

a Közgazdasági Tanács.

Ebbe 10-10 tagból 5-5 tagot a kamara ideiglenes bizottsága nevezne ki, 5-5 tagot pedig a Csarnok, a GyOSz, a pénzügyi szindikátusa s az ipartestület, elnökét maga választaná. Ha ezt nem teszik, hivatali működést ugyan fejthetnek ki, de a kamara közgazdasági tevékenységet nem folytat. Kéri, mondják ki elvi eg, hogy egyet-értene ezzel az indítvánnyal s a további tárgyalásokkal a Kamarát bízzák meg. Popper Ákos dr elnök megígéri, hogy a leg-sürgősebben letárgyalják a javaslatot.

Dr Stern Ödön elnök elvileg nélkülözhetetlennek tartja Kamara működésének felvételét s érthető is. Gyönyörű és lukratív multra hivatkozik a Kamara, sokra hivatott a konszolidálási kísérletekben. De aggályokat is juttat kifejezésre: sokat járt közérdekű ügyekben Bukarestben, sajnálatos és kétségbeeséssel rájutott arra, hogy minden megértés hiányzik arra, hogy érdekeltségi képviselői közbenjárását figyelembe vegyék. A Kamara dicsőséges múltjának melegsága az autonómia.

Kétegyekkel és aggodással kell nézni a Kamara jövőjét. Ma a politika dominál Bukarestben, kereskedelmi és ipari kérdéseket addig nem hajlandók elintézni. Legyen a Csarnok a Kamara segítségére, hogy életműködését folytathassa, de autonomia nélkül ez eredménnyel nem bízathat.

A Kamarák tömörűjének inkább szervezetbe, mint a GyOSz és a Fatermelők, bukaresti központtal, sokkal többet tudnak elérni, mint a legmesszebbmenő érdekképviselői működéssel.

Oláh Béla dr előterjeszti, hogy az új kamarai törvénytervezetbe az erdélyi Kamarák javaslatára vették fel a Kamarai Központot. Tudja ő is, hogy személyes közbenjárás sokat ér.

A Kamarák központosításától nem sokat vár. Erdélyben van 5, lesz 6, az óregában 16 kamara. Mentalitásokról nem

kíván nyilatkozni. Mikor az erdélyiek külön központosítást kívántak, regionalizmussal vádolták meg őket, de a költségek is tetemesek, reprezentálni pedig az ügy érdekében szükséges. A most előterjesztett megoldást a törvény 28. § a megengedi, ez nem prejudikál az autonómiának.

Stern Ödön dr válaszában kijelenti, hogy a reprezentációs költségekkel már megbarátkozott az érdekeltség.

Az elnökségnek adták ki az indítványt.

Ezenkívül előterjesztették a tavalyi zárószámadást s az idei költségvetést. E szerint a kiadás 1 179.116 lei, fedezetlen 122898 lei. Lóvy Sándor, Stern Endre után dr Popper Ákos bejelentette egy 1,200.000 leies kölcsön előmunkálatait.

A Csarnok választott bíróságának ügyrendjét dr Adorján Ármin terjesztette elő. Stern Ödön dr, Mezey Márton felszólalására felvilágosítja az ülést, hogy a tervezet szerint a felek maguk választják a bírót. Ha például jön egy külföldi s előtte ismert bírót kíván bevételni, ez esetre számítva tágitani kellett a kereteket. Az ügyvédek elvileg nem vették fel, mert nem szabad köztük disztigválni, de szükség lehet jogászra is s ezért a tervezet erre tekintettel állapították meg.

Rippner Farkas kérdésére Stern Ödön dr kijelenti, hogy senkit se lehet a választott bíróság elé kényszeríteni, csakis morális nyomással. Ha a bírósági kötelezettség elől nem térhet ki senki, egy kereskedő se vonhatja ki magát a választott bíróság előtt való megjelenés alól.

A választott bírósági ülnökök névsorának összeállításánál 800 tag közül százat vettek fel. Ez irányban Weisz Mór, Weisz Vilmos, Beck Nándor szólaltak fel, dr Popper Ákos kielégítő felvilágosítást adott. Az elnökségbe Stern Ödön dr és Flegmann Ármin mellé Barbu Romulust és Krausz Samut választották meg.

A Csarnok két hét múlva tartja közgyűlését. Az elnök kijelentette, hogy ilyen korán nem volt zárószámadása s költségvetése a Csarnoknak, ami Balegh Vilmos, biz. elnök, Grósz Géza pénztáros és Kerekes Manó könyvvető érdeme.

Stern Ödön dr végül felemlíti, hogy a választott bíróság első ülése másnap lesz. Felhívja a Csarnok tagjait, hogy az intézményt vegyék igénybe. Az iroda délután 3-5 óra közt áll rendelkezésre. Fogadják meleg szeretettel a rendkívüli horderejű új intézményt.

A Csarnok Rosenberg Izso emlékét jegyzőkönyvben megörökítette.

* A Népszövetségi „Hangya” tagjai új tagsági igazolványt kapnak az irodában a vásárlás visszatérítéshez.

* Mielőtt ruhaszükségletét beszerezné, saját érdekében ajánljuk, hogy vételkötelezettség nélkül tekintse meg a szolid, olcsó áraitól elismert SZEKELY Kossuth-utca 5. sz. alatti posztóáruház tavaszi férfi szövet-különlegességeiből dusan felszerelt raktárát.

Négyezer munkást zárta ki a csepeli gyárból

A budapesti vas- és fémipari munkások központi jelentést közölnek bérharcukról. A jelentésből megállapítható, hogy a munkaadók munkásaik kizárásában sem egységesek. Számos üzem nem hajlandó munkásokat elbocsátani.

A csepeli munkások — miután az igazgatóság négyezer társukat kizárta — összes üzemekben beszüntetik a munkát, kizárások visszavonására eddig sem munkaadók, sem a munkások részéről kezdeményezés még nem történt. Mihály Dezső, a Magyar Vasművek és Gépgyártó Országos Egyesületének igazgatója a munkabeszüntetéséről így nyilatkozott:

— Az elharapódzó munkabeszüntésekre az üzemek kizárással feleltek, az csaknem az egész vonalon megtörtént. Közülmek: Dunagőzhajózási társaság más hajóstársaságok, valamint az autótaxi munkásokat nem zárták ki. A közép és kisüzemek kedden határoznak a kizárásról. Tárgyalások a munkások és munkaadók között megkezdődtek. A vizellátás javulása nem mondható lényegesnek, a külteleken nem volt víz.

Morár György az önkéntes tűzoltóság főparancsnoka

Az Önkéntes Tűzoltó Egylet vasárnap tartotta közgyűlését. Az egylet tagjai teljesen díjtalanul látják el tudvalevőleg a szolgálatot, színházban, varietékben, mozikban s minden nyilvános helyen, önként lemondva az egyesület javára a nekik járó tiszteletdíjakról. Kilencvenhárom től volt a múlt évben és az egylet tagjai mindenütt kaptak a maguk részét.

Jelentős határozata volt a vasárnapi közgyűlésnek, hogy Klemens Rezső és Tóth Béla javaslatára Mezey Mihály örökét, a Lukács Ödön távozás óta betöltetlen álló főparancsnoki állást egyhangú választással Morár György rendőrspektoral beöltözték. Kemény akaraterejű, ambíciós, egész férfit kíván meg ez a szép nobile officium és meggyőződésünk, hogy szerencsésen választottak, amikor Morár György személyében találták meg az a városáért rajongó polgárt, akire rábízhatják az egyesület vezetését, a főparancsnok díszes egyenruháját.

A közgyűlést Ungerleider Mór parancsnok nyitotta meg. Katonás fegyvellemmel, mintegy száz tíz aktív és pártoló tag jelent meg. Az elnöki asztalnál dr Tóth Ferenc ügyész, dr Vályi Péter pénztáros, Tóth Béla városi számvevő jegyző. Klemens Rezső alparancsnok, városi fogalmazó, Han Lajos, Molnár Lajos, Weiserschütz József ny. főszolgabíró, aki több mint 40 év óta tagja az egyesületnek és az alparancsnokok foglaltak helyet. Vidékről Székelyhid Rónay Tivadar és Debreczeny Dezső alparancsnokokkal, Margitta Grosz Sándor alparancsnokkal képviseltette magát. Több vidéki város és község üdvözlő sürgönyökkel mentette ki távoztatását.

Lőrinczy Győző parancsnok az évi jelentést olvasta fel. Az elnök bejelentette, hogy a hivatásos tűzoltóság odaadott szereik nagyrészét elhasz-

DORIAN FILMSZÍNHÁZ

SAS-PASSAGE.

Kedd

Szerda

Csütörtök

A szerelem diadala

Nem mindennapi történet 6 felvonásban.

A főszerepben: FRANCE DHELIA.

A füstálarc nem használható, mert nincs lég-
szűrő. Szivattyút, fecskendő, tolóletrát hasznave-
lenné tették, hat hidrofónból csak egy működik.
Az egyesület successive mindent ki fog javíttatni.
A váratára kimondották, felkérlik a városi tanácsot,
hogy a jökrbantartásról gondoskodik.

Az elnök bejelentette, hogy a hivatásos tüzoltó-
parancsnoka az önkénteseket kötelezettségeik
teljesítésében gátolni akarja. Meghívták a közgyű-
lést, de nem jött el Serac Aurél, akivel megpróbál-
ták a békés megoldást, bizottságot küldöttek
a tárgyalás elintézésére.

Az elnök György inspektor ezután beszámolt a
bizottság munkájáról, amely eredményre
erősített, azonban folytatni fogják a tárgyalá-
s városi tanácsal.

Ezután Ungerleider Mór Perédy Györgyöt
parancsnokká és Likover Henriket tb. szí-
szakasparancsnokká nevezte ki.

Egyszer egyhanguan főparancsnokká választották
Györgyöt, aki hosszabb beszédben köszöntö
bizalmat. Buda y Tibor javaslatára jegyző-
könyvben öröklítették meg Ungerleider Mór parancs-
nok működését, aki a legnehezebb időszakban lelke,
szíve volt az egyesületnek.

Az este a Palace étteremben kétszáz terítékes ban-
gett volt, ahol a Mezey Mihály serleggel számos
szó hangzott el.

a beszolgáltatott arany és ezüst pénzekért

A kommun alatt — mint ismeretes — a
üzleti direktorium felhívást bocsátott
melyben meglehetősen szigorú büntetés
alatt követelték az arany- és ezüst-
pénz beszolgáltatását. Ugyanekkor egy
bizottság végigjárta az összes nagyvárad
lakókat és a safekat kinyitva lefoglalták
a pénzeket.

A kommun intézkedései közül talán
a legjogszerűbb processzus. A bi-
zottság, — amelynek tagjai voltak: a pénz-
gazdálkodás egy kiküldöttje, a pénzügyi
direktorium bizalmi férfia, a bank bizalmi
egyzőkönyvet vettek fel minden safe-
ról. A fém pénzeket lefoglalták, az
arany- és ezüst-ékszereket sértetlenül
szabadították. A jegyzőkönyvet aláírták, s
az utasítást adták, hogy másnap be-
szolgáltassák az Osztrák-Magyar Bank
nagyvárad fiókjához. Ez április 12-én, te-
rül egy héttel a román hadsereg bevonu-
s előtt történt. A bankok másnap min-
den kisérő-jegyzék és elismervény nélkül
beszolgáltatták az Osztrák-Magyar Bank-
nak a fém pénzeket.

Akkor a csapatok bevonulása folytán
az Osztrák-Magyar Bank megszűnt, a
kommunisták elmenekültek és a nagyvá-
rad polgárok több százezer lei értékű
arany- és ezüst-pénze a safekból eltűnt. A
háborús élet megindulása után a károsu-
lást követelték a bankoktól fém pénzeiket,
de természetesen nem adhatták át, mert
beszolgáltatták az Osztrák-Magyar Bank-
nak. Rendeteg per indult meg ilyen ügyek-
ben. Kifolyólag, az első perben folytatott
tanú kihallgatást a nagyvárad ki-
járó törvényszék. Friedmann József
tulajdonos indított pert a Leszámitoló
és Jelzálogbank ellen. Friedmann József
4644 ezüst korona, négy arany tizkoron-
ás, öt darab arany huszkoronás, öt darab
ezüst arany és két darab arany frankja
volt a safeben. Mostani értéke 25—30.000

Az Osztrák-Magyar Bank a beszolgál-
tás után majdnem ugyanannyi értékű
arany- és ezüst-pénzt adott a bankoknak, mint a be-
szolgáltatott fém pénz értéke és ezt az össze-
get a bankok a safe-tulajdonos javára
adták. Pár hónap múlva a fém pénz értéke
szembesítősen tulszárnyalta a papírpénz
értékét, ma is ugyanaz a helyzet és Fried-
mann József a kifizetett névérték és a mai
ár közötti különbséget követeli a
banktól.

Ezt már a tanú kihallgatás során tudta
meg a bíróság, az pedig köztudomásu,
hogy a kommunisták jóformán
semmit értéket nem vihettek el
Nagyváradról, az Osztrák-Magyar

Bank minden értékét lefoglalta a román állam, mint hadizsákmányt

s így a pénzt nem a kommunisták vitték el.

Az Osztrák-Magyar Bank egyetlen
tisztségviselője sincs ma már Nagyváradon s
így nem lehet megállapítani hogy nem-e
adta vissza az Osztrák-Magyar Bank az
értékeket a beszolgáltató bankoknak. A
Leszámitoló és Jelzálogbank tisztségviselői és
szolgái eskü alatt vallották, hogy több
mint harminc kiló fém pénzt beszolgáltat-
tak az Osztrák-Magyar Bankhoz, de onnan
semmiféle írást nem kaptak.

A nagyvárad jogászvilág és az érde-
kelt felek meglehetősen izgalommal várják
ezt az első ítéletet, mert ettől függ, hogy
megindítsák-e a többi károsultak a pert. A
tárgyalás a napokban meg lesz, amikor
a tárgyalás a napokban meg lesz, amikor
meghozza a törvényszék az első ítéletet,
amely precedens lesz a nagyszabású
ügyben.

Tenke és Belényes az adófellebbezési bizottság előtt

Tenke adózói állottak Radulescu
Péter táblabíró fellebbezési tanácsa előtt.
A kincstár érdekeit Vacarescu Sándor
tanácsos képviselte.

Zuckermann Sámuel fűszeres
1500 lei adóját Vacarescu Sándor előadó
javaslatára 800 leire szállították le. Vass
Lajos fürdőtulajdonos 1200 lei adóját le-
szállítani kérte, mert a fürdő gyengén
megy, alig van vendég, ez is csak pár éve,
a vasuti összeköttetés miatt. Vacarescu
Sándor tanácsos kifejti hogy a tenkei a me-
gyében a harmadik fürdő, vonatösszeköt-
tetése jó és a víz gyógyhatású. Javaslatára
a kivetést helybenhagyták.

Adler Samu fűszeresre 300 leit ró-
tak ki, Weisz Izidor papírkereskedőre
200 leit, de ezt sokalja. Vacarescu Sándor
kincstári előadó meglepetéssel veszi tudom-
másul, hogy az egyedüli papírkereskedő
Tenkén ilyen kevés adóval róvatott meg.
A bizottság a kirovást megerősítette.
Steiner Mór fűszeresre 700 lei adót ve-
tettek ki, Held Jakab szikvizgyáros 400
leit sokal. Vacarescu Sándor előadó: Ten-
kén rossz a víz, mindenki szódavizet iszik
s egyetlen szikvizgyár Tenkén. Helyben-
hagyták a kivetést. Fischer Ernő pénz-
váltó 600 leies adóját 400 leire mérsékeltek.
Szabó Lajos temetkezési vállalkozó 500
lei adót kapott, Somogyi Lajos gyógy-
szerész 1200, dr. Pinte Aurél 400 leit.

Adler Samu hentes 600 lei-ét 400-ra
mérsékeltek. Engländer Sándor 3000
lei adót kapott. Schwartz Salamon rö-
fös 2500 leies adóját Vacarescu kincstári
előadó javaslatára 1000 leire mérsékeltek,
Grünberger Izidor 3810 leies adóját
pedig 2000 leire. Dr. Majláth Oszkár
orvosra 300 leit vetettek ki.

Wieser Márton fakereskedő 20.000
leies adóját dr. Roóz József ügyvéd so-
kalja, sok volt a kára a forradalom alatt.
Vacarescu Sándor tanácsos javaslatára a
tárgyalást elhalasztották. Grünstein
Béla fakereskedőre 6000, Grünstein Béla
és Arató Ferencre 7000 és 3000 lei kereseti
adót javasol a kincstári előadó. Dr. Grün-
stein Béla ügyvéd az adó magassága ellen
szól. Vacarescu Sándor előadó előterjesz-
tette, hogy a fa ma a legjobb kereskedelmi
cikk, Grünstein Béla a legnagyobb faka-
reskedő Biharban, majdnem mindenütt
van erdeje. Javasolja, hogy a cég adója
570.000 leiben állapíttassék meg, mert más
kénytelen fakereskedők is tőle vásárolnak
fát s a hatóságokat is ő látja el fával. Kéri
a tárgyalás elhalasztását, hogy bizonyíté-
kait beszerezhesse. A bizottság a tárgya-
lást elhalasztotta.

Lipokovits Gyula 11.717 lei odóját
egészben törölték. Dr. Sebes Lajos orvos
250 leit kapott. Winkler Lajos üveges
2400 leies adóját elfogadták. Brüder
Ignác vaskereskedőre 1500 leit, Feld-
messer Ferenc fakereskedőre 4500 lei
adót vetettek ki, Vályi Sándorra 1000
leit.

Ma Belényes adózóinak fellebbezését
tárgyalják.

Nagykászoni id. dr. Andrássy Ernő

1865—1923.

Menni fogadni, mindig adni, nagyon
örülni, nagyon szenvedni — ez az orvos
élete. Ez volt különösképen, mások felébe
emelkedően az övé. Ha láttuk rázós pa-
rasztszekéren, kényelmes kocsin, himbá-
lózó autón vagy gyors, apró lépéseivel
sietni, tudtuk: most megy, most adni akar.
szenved előre a betegéért vagy örül a be-
következő gyógyulásnak. Mindnyájunké
volt ő, az egész Ermelléké sok-sok község
sok-sok lakójáé. Falusi kastélyok zárkóztak
kőfalán, parasztházak deszkakerítésein, a
faluvégi sövényeken lelket nyerve, bizako-
dóan, reménykedően tárultak jöttére a ka-
puk. Meggyötört szenvedők szabadult só-
hajai vegyültek az aggódók visszatartott,

Apollo mozgószínház

Kedd

„ATLANTIC“

Az égő akrobatanő

Szenzációs artista dráma 7 fejeletben.

Főszereplő:

LEE PARRY

Az élő propeller szépséges művésznője

felszakadó sóhajaival, ha megéreztek a beteg és értük remegők: jön.

Mert jött. Mindig jött. Éjjel és nappal, rossz utat nem ismerve. Szerető szíve felmelegítette a fagyot, az aggódása, hogy elkéshetik, megdermesztette a kánikula melegét. Az eső, a szél a hó, a köd elébe vetették magukat, de le nem győzhették erős akaratát, segíteni vágyó szívét. S mikor csendesesen, halkan benyitott, gyöngéd, finom mozdulattal megfogta a beteg lázas kezét, pár szót váltott a hozzájuk tartozókkal, meg kellett éreznie minden embernek a nagy, ritka találkozást: egy elrendeltetett hatalmas erejét. Hiszen megtörtént, hogy emberi tudománya, jószágos szívének szorongása sem segíthetett már a betegben. De az ilyen percekben sem lett ő kisebb. Az ember, a test orvosa átváltozott, felmagasztosult apostollá: bánatot enyhített, vigasztalást ébresztett, a lelkeket gyógyította.

Ment és fogadott.

A hatalmas környék ezrei tódultak hozzá segítségért esdekelve — szegények, gazdagok egyformán kaptak. A háboru sebesültjeinek, rokkantjainak végnélküli, szakadatlan sora jött, vánszorgott elébe szomorúan, szemükben a kínzó „miérttel.” Nem kérdezte, nem nézte, milyen nemzet tagja: neki mindenki ember volt, szenvedő. Biztos kezével élőhusba vágott — de minden vágásával belemetszett a saját meleg, érző szívébe is. Hiszen neki a betegek és a háboru sebesültjei nem csak páciensek és számok voltak, hanem a hozzátartozóik szeretetén keresztül apái, anyái, gyermekei, testvérei.

Adott. Folytonosan adott. És lassanként szétosztogatta az életét. A fiatalságát, a férfikorát, az erejét, az egészségét, drága, meleg szíve rendszeres működését, egy nyugalmas, szép öregkor reménységét. Minden meggyógyított betegért tőle következtek váltságdíjat a betegség rossz szellemei, a kárhozatos vidéki utak és a könnyörtelen időváltozások — a meg nem gyógyultakért a szíve adta meg az önkéntes áldozatot.

S most mi, akik a magunk és szeretkeink betegsége folytán elvettük az ő nemese áldozatát: egy igaz, jó ember életét, döbbenet, a tetemre hívtak borzadózó, gyötrelmes érzésével állunk meg előtte. Érezzük: Én is! Én is! Én is kaptam tőle. Én is kaptam tőle. És elvettem gondtalanul vagy gyarló, múló emberi halával, mint mástól, kevésbbé jótól, kevésbbé lelkiismeretstől, kevésbbé szenvedőtől, velem együttérzőtől elvettem volna.

Megsemmisítő ez a gondolat. És soha, remegve kell kutatnunk, míg a megváltozó enyhülést megtaláljuk. Hiszen ő akarta így. Nem éreztük eddig az érettségünk hozott végtelen áldozatot, mert ő tette könnyűvé, magától értetődővé az elfogadást. Mert fel tudott emelkedni az emberiségnek arra a magaslatára, ahova a kiválasztott, élő embert nem is bírja követni a köznapi robotban elfáradt, földre szegezett szem, ahová csak a halál döbbenetesen ünnepélyes pillanata mutat fel örök mementónak perspektívát nyitva.

Nem, nem tehetünk mást. El kell fogadnunk a végső adományt is, az utolsó tanítást, a nagy felismerést. Ilyen egy igazi ember, aki be akar és be tud tölteni egy helyet becsülettel, tökéletesen. S akik őt élni láttuk, egyszerűen, markánsan, igaz emberként emeljük fel neki lassan, fokozatosan a legnagyobb emléket, a szájról-szájra, szívből-szívbe, nemzedékről-nemzedékre szálló halhatatlanságot.

Ermihályfalva, 923. febr. 24.

Szabó Mária.

* **Pettyes bál.** Az ermihályfalvai Torna Club hosszas szünet után március hó 3-án tartja műsoros estéllyel egybekötött pettyes táncmulatságát. A Torna Club vígalmi bizottsága igyekezett újdonság erejével hatni a közönségre, mert a március 3-iki táncmulatságán mintegy a farsangi hangulat jellemzésére kötelezi a bálban megjelenő leány fiatalságot egyenruha, a pettyes báli belépő viselésére.

Az oktatásban átveszik az erdélyi rendszert

Angheliescu miniszter beszéde a tanítókhoz

A városháza nagytermében összegyűlt tanítói és tanári kar előtt Angelescu miniszter kifejtette jövő terveit. Az egyetem létesítésére vonatkozó részt már lapunk más helyén ismertettük.

Ezután a miniszter a középiskolák és elemi iskolák létesítéséről beszélt:

— Új iskolaépületek építésére — mondja — igen nagy szükség van. A régi királyság iskolái közül például csak 3500-nak van saját épülete, a többi bérhelyiségekben lakik és a legközelebbi jövőben legalább hatezer iskolahelyiség építésére van szükség.

— Ezt persze 2—3 év alatt felépíteni lehetetlenségnek látszik, de lehet, hogy az, ami más országban lehetetlen, mi keresztül tudjuk vinni.

— Mi, tudjuk, hogy az állam költségvetése nem bírja ki, hogy most egyszerre hatezer iskolaépületet felépítsünk és ezért a néphez fordultunk és kértük, támogatásnak bennünket az iskolaház építésének munkájában. És a felhívásunk nem maradt eredmény nélkül. Az elmúlt évben a régi királyságban kétféle iskolaházat épített fel a nép, aminek értéke ma egymilliárd lei.

— Felkértem a prefektusokat, hogy saját hatáskörükben is fejtessenek ki a pagandát és azért is jöttem most ide, hogy itt egy erős kultúrzonát létesítsék. Különösen sok iskolát kell Bihar megyében létesíteni és itt is csak a nép segítségével lehet azt keresztül vinni, ha elég anyaggal és munkával hozzájárulnak hozzá.

Speranta tanár bejelenti, hogy tanítók a fizetésüket még erre a hónapra nem kapták meg. Erre a miniszter a következőket mondja:

— A mi rendszerünk eddig a centralizáció volt, de ez ma igen nehézkes, ezért a legszélesebb decentralizációt határoztunk el, hogy az adminisztráció gyorsabb legyen.

Tanulmányoztam ezért az Erdélyben érvényben levő adminisztrációs rendszert és megállapíthatom, hogy az nagyon jó.

Éppen ezért átvesszük azt. És a régi rendbeli rendszerből is megtartjuk, amit jól találunk.

Ezután a küldöttségeket fogadta a miniszter.

LEGUJABB

Romániából áttoloncolt Robozékat letartóztatták Budapesten

Budapestről jelentik: A románok részéről a határon áttoloncolt Roboz Imrét és Roboz Bélát a debreceni rendőrség letartóztatta és felhozta Budapestre, ahol kihallgatásukon elmondották, hogy megbánták erdélyi működésüket. A rendőrség nyomozást indított Robozék budapesti és erdélyi viselkedése ügyében.

Tőzsdei jelentések

Zürich, február 26. Nyitás: Berlin 235, Newyork 532 fél, London 2505, Páris 3215, Milanó 2555, Prága 1575. Budapest 18, Bukarest —, Bécs 0.0075, Varsó 00.105.

Bukarest, február 26. Zárlat. Devizák: Páris 1286, London 1008, Newyork 217, Milanó 1024, Zürich 40, Prága 625, Bécs 30, Berlin 94, Budapest 8.

Valuták: Márka 120, leva 120, font 1000, francia 1270, svájci 40 fél, lira 950, dinár 190, dollár 214, osztrák 31, magyar 7 szokol 600.

Budapest, február 26. A Devizaközpont hivatalos jelentése szerint az összes kurzusok változatlanok.

Zürich, február 26. Zárlat: Berlin 60.236, London 2506, Páris 3250, Milanó 2562, Prága 1577, Budapest 0.18, Belgrád 512 fél, Bukarest 260, Varsó 00.105, Bécs 0.0075, bélyegzett 0.0075.

Budapest, február 26. A budapesti értékpapírtőzsde záratai: Magyar hitel 22.800, Osztrák hitel 3600, Angol-Magyar 3025, Leszámitoló 2900, Agrár 1000, Magyar-Olasz 800, Hazai bank 5700, Salgótarjáni 7800, Rimamurányi 12.300, Közuti 1450, Déli vasút 13.450, Államvasut 38.250, Hermes 1750, Ingatlanbank 16.200, Forgalmi bank —, Bosnyák Agrár 1800, Magyar Ált. Takarékp. 49.500, Borsod-Miskolci gözm. 18.500, Concordia gözm. 7750, Tlső budp. gözm. 34.000, Gizella gözm. 8500, Hungária gözm. 16.000, Beocsini 19.000, Felsőmagyarkohó 65.000, Drasche 41.000, Magnezit 315.000, Ált. Köszámb. 226.000, Urikányi Zsily. 175.000, Adria 64.000, Atlantica 7600, Levante 175.000, Tröszt 19.500, Csáky 6050, Fegyvergyár 180.000, Ganz-Danub. 2.070.000, Ganz-Villam. 260.000, Lang 36.000, Lipták 44.500, Schlick-Nicholson 14.400, Osztrák légszesz 25.500, Baróti

3700, Egyesült Izzól. 103.000, Guttman 25.000, Klotild 12.000, Magyar Cukor 425.000, Magyar vasút 7500, M. Vásh. petr. 60.000, Nasici 132.000, Neuschloss-Lichtig 10.000, Ofa 32.000, Olaj —, Angol-Bank 60.000, Teudloff-Dittrich 12.000, Egyesült fa 10.000, Wörner 3050, Signum 8200, Zabolai 18.000, Keresk. és Hit. 1050, Egyes. Takarékp. 4000, Rössemann 11.700, Schuller 8900, piripar 5900, Boni 29.750, Malomsokv 30.000, Zentároskányi 18.500, Rézbányai 8.000, Egis 3400, Fzldhitelbank 29.750, Merkur bank 700, Merkurfa 1020, Viktória gözm. 38.000, Oceán 9700, Pálfalvi üveg 16.000, Koburg 7100, Globus 4300, Danica 13.000, Belvárosi 1800, Győrfi 12.500, Flóra 29.000, Borsodi szén 43.000, Mútrágya 84.500, ton 37.000.

— **Tőzsdei megbízásokat lelkiismeretesen foganatosít Zakar Ferenc bank** váltóüzlet, Budapest, Szabadság-tér 7.

* A szombatot tartó iparosok egyesülete Könyv utcai imaházában nagy érdeklődés mellett tartotta évi közgyűlését. Köhn Dávid egyesületi elnök szavakkal számolt be az egyesület sokoldalú tevékenységéről, majd dr. Váradi Ödön egyesületi ügyész ismertette a számvizsgáló bizottság jelentését. Beszédében rámutatott arra az örömdényre, hogy az egyesület tartozására az elmúlt évben több mint százezer lelt törlesztett, jótékonnyra 12000 lelt fordított s az egyleti tagok áldozatosságából szép számmal jönnek be templomi adományok. A közgyűlés Köhn Dávid elnöknek és Köhn Sámuel gondnoknak, aki az egyület pénzügyeit lelkiismeretes és önfeláldozó munkájáért köszönetet mondott. Mandel Béla, az egyesület kebelében tesített betegsegélyző egylet elnöke, több indítványt tett, a zsidó vallású iparos tanoncoknak a szombati munka alól való felmentése, ezeknek nevelés és az iparos tanoncok támogatása ügyében, amelyet a közgyűlés elfogadott. Lebovits Rudolf elnök javaslatot tesz az iránt, hogy az egyleti díjak megfelelően és progresszív módon legyenek emelve. Dr. Váradi Ödön javasolta, hogy átmenetileg egy évre léptessék életbe próbaképpen a progresszív tagdíjakat. A közgyűlés az indítványt hangulag elfogadta. A közgyűlésen megbeszélést gyát képezte több értékes eszme.

* **Frontharcosok szervezete.** A budapesti központ fiókjaként tegnap megalakították Nagyváradon is a frontharcosok szakszervezetét. Az egyesülésnek az a célja, hogy tagjait az agrárreform végrehajtása során földhöz és telekhez juttassék kifejezettebben képviselje a fronton harcoltak érdekeit. Az ideiglenes bizottság tagjai Valentin Jonescu táblabíró, Viktor Stanescu, Mihail Szamarineanu, Ilie János titkár és Bota György lettek.

Biharmegyei Takarékpénztár jubiláris közgyűlése

Févszázad egy bank életében — Hat millió emelték az alaptőkét — A Hungária Cipőgyár közgyűlése

Nagyvárad város közgazdasági fejlődése, ipari és kereskedelmi terjeszkedése févszázadon át szoros kapcsolatot tart a Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bankkal, mely most ülte meg — rendes közgyűlés keretében fennállásának és működésének ötven esztendő évfordulóját. Csöndben, minden hangos külsőség nélkül emlékeztek meg erről a nevezetes eseményről, noha ez a bank nagyszerű múltat tekinthet vissza és még biztatóbb érzéssel, a jól és becsületesen elvégzett munkátiszta tudatával tekinthet a jövő elé. A szilárd bázison nyugvó, de annál eredményesebb üzleti vállalkozás, az efemer érteit könnyű spekuláció kizárása voltak ezek a szempontok, amelyek a Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank nyereség és céltudatos irányításában domináltak. Legfőbb és irányt adó elvként: a részvényesek, a nagyközönségnek érdekében az intézetnek mindig egyenes úton való fejlődését tartották szem előtt a bank vezetői, Nagyvárad financiai életének legkitünőbb férfiai.

Szándékosan nem vettek fel ügykövetésbe túl nagy dimenziójú, messze elágazó és súlyos rizikókkal járható üzleteket, hanem az alaptőkét a mostani közgyűlésen hatmillió leire emelték. Bizonyos, hogy az intézet vezetésének új érájában — a részvényesek és a nagyközönség érdekében — a bank tisztviselői kar összehangzott működésén kívül sokat jelent Szemere Miklós vezérigazgatónak kipróbált ténykedése, helyes és céltudatos irányítása.

A vasárnapi jubiláris közgyűlésen megjelent Nagyvárad és Biharmegye társadalmi, közgazdasági életének minden színterét megmozgató kitünősége. A közgyűlést a Kálmán gróf nyitotta meg, aki rövid beszédében visszaillesztést vetett az intézet fél évszázados múltjára, működésének kiemelkedő mozzanataira, arra az önzetlenségére és önzetlen munkára, melynek köszönhetően az intézetnek ma a takarékpénztár megalakult. Meleg szavakban üdvözölte a nagyszámban megjelent részvényeseket, majd a jegyzőkönyv vezetésére Kápos Béla dr.-t, hitelesítésére pedig Markovits Manó ny. főispánt és Zinner Samu dr.-t kérte fel. Ismertette ezután az elnök az igazgatóság évi jelentését és a közgyűlés mindezt egyhangúan tudomásul vette és a felmentvényt az igazgatóságnak a felügyelőbizottságnak megadta.

A mérleg számadatai igazi és áttekinthető nyújtanak arról az abszolút szilárd alapról, melynek jegyében a Biharmegyei Takarékpénztár működésének ötvenedik évét is lezárta, másfelől dokumentálja azt a folyamatos fejlődést, amelynek biztos alapot a Szemere Miklós vezérigazgató által inaugurált új rendszer vitte bele a bank életébe. Meglepően szép fejlődést mutat a takarékpénztár és folyószámla tétele, közel 26 milliót tesz ki, ami az előző évhez képest közel 17 milliót felel meg, a múlt évihez viszonyítva itt közel 3 millió lei a plusz. A folyószámla tételek 15 és fél millióval haladják meg a tavalyi összeget.

A nyereség felosztására vonatkozó javaslat szerint a rendes tartalékalapot 1.000.000 leire egészítik ki; a tartalékalapot pedig 450.000 leire emelték. Az osztalék részvényenként 15 lei lesz. Cziffra Kálmán dr. az ügyvezető igazgatóság elnöke javaslatot terjesztett az alaptőkének hat millió leire való felemeléséről, ami főleg az intézet jövőbeli rohamos fejlődésével indokolt. A

közgyűlés egyhangúan elfogadta ezt a javaslatot és felhatalmazta az igazgatóságot, hogy a tőkeemeléshez a felsőbb hatóságoktól a szükséges jóváhagyást megszerezze és a részvénykibocsátás feltételeit megállapítsa.

Végezetül Zinner Samu dr. meleg szavakkal ecsetelte az intézetnek az utóbbi években felmutatott fejlődését, hangsúlyozta Szemere Miklós vezérigazgató érdemeit és valamennyi részvényes nevében köszönetet mondott az igazgatóságnak és a tisztviselői karnak. A közgyűlés ezzel beárult.

*

Ugyancsak tegnap délelőtti tartotta évi közgyűlését Nagyvárad ipari életének egyik legjelentékenyebb faktora, a Hungária Cipőgyár Rt. Tisza Kálmán gróf elnököl és a részvényesek csaknem teljes számban jelen voltak.

Élénk érdeklődés mutatkozott a közgyűlés iránt a nagyvárad kerületi és iparos világ részéről is. A jegyzőkönyvet Mihály Lajos dr. vezette; hitelesítésére Reichard Dezső és Lengyel Zsigmond dr.-t kérték fel.

Előterjesztették az igazgatóság jelentését az elmúlt év üzleti eredményéről. A mérleg-számlából tisztán kitűnik, hogy a Hungária Cipőgyár aktívait jelentékenyen meghaladó nyílt tartalékokkal rendelkezik, ami üzleti megalapozottságának félreismertethetetlen jele. Éppen ezekre az igen nagyarányú nyílt tartalékokra való tekintettel az igazgatóság azt a javaslatot terjesztette elő, hogy a részvényesek jelenlegi 5 leies névértékét a tartalékokból minden ráfizetés nélkül 125 lei névértékre emeljék fel, miáltal a részvényesek közel két millió leies előnyhöz jutnak. Ehhez a közgyűlés egyhangúan hozzájárult. A 680.786 lei 15 bani tiszta nyereség felosztására vonatkozóan az igazgatóság azt javasolta, hogy a részvénytőkét 10 millió leire emeljék.

Nincs fennakadás a lisztellátásban

Az új árak

Különböző okok folytán időnként felmerül Nagyvárad és Biharmegye lisztellátásának kérdése, amely hónapok óta csak esetenként van biztosítva s nem folytatólagosan.

A legsúlyosabb komplikációt a maximális árakra vonatkozó rendelkezések képezik, amelyek a lisztellátó malmok zavartalan forgalmát igen gyakran hozzák és hozzák olyan fázisokba, amikor a beszerzési nehézségek miatt képtelenség a lisztellátás menetét minden kilengés nélkül biztosítani. Szerencsére mindezt egyetlen ízben sem történt meg, hogy kenyér nélkül maradjon a város s a meglévő készletek eléggé fedezték a néha-néha kimaradó szállítmányokat. Mindazonáltal a lakosság érdekei megkívánták, hogy a lisztellátás ütemes folytonossága zavartalan legyen s ez indította az árvizsgáló bizottságot arra, hogy tárgyalásokba bocsátkozzon az érdekeltségekkel és a viszonyoknak megfelelő új árakat szabjon. Két nagy élelmiszeri konferencián részt vett Nagyvárad s a megye lisztellátására, a Párvos kolozsvári közlelmiszeri vállalat s a helyi malmosok szövetsége. Mindketten egyformán kedvező ajánlatot nyújtottak be a tegnapi összeült bizottság elé, amelynek

Vostinár János dr. főjegyző volt az elnöke. A főjegyző a tárgyalások eredményéről a következőket mondotta:

Lisztinségről szó sincs. A város el van látva s a malmoknak successzive érkeztek be a buza-szállítmányok megfelelő és kielégítő tételekben. A Párvos és a malmok ajánlatát ma vittük tárgyalás alá s most mindkét érdekeltség egyforma feltételeket kíván, úgy határozott a bizottság, hogy

a várost továbbra is a nagyvárad malmok fogják ellátni, míg a megye közlelmiszeri a kolozsvári román szövetkezet kezébe kerül.

Szükségesnek mutatkozott — mondotta a főjegyző — hogy az eddigi árakkal szemben egy maximális árakat kontempláljunk a zavartalan lisztellátás érdekében: a kenyérliszt 4 lei 25 bani, a nullás liszt 6 lei 40 bani lesz. Tisztviselőknél kedvezőbb árakat állapítottunk meg, 4 lei és 6 lei 10 baniban. Hogy ezek az árak érvénybe lépjenek, a Bukaresti Ellenőrző Bizottságnak kell a maximálásra vonatkozó határozatot jóváhagyni.

Mindenesetre kívánatosnak tartjuk, ha a kedvezményes árszabásnál tekintetbe vették a munkásosztály érdekeit is, amelyek azonosak a tisztviselői kategóriával. S magától értetődne, hogy ne csak a köztisztviselők, de az életstrandjukban erősen leromlott magántisztviselők is részesüljenek ebben a kedvezményben.

Angot-francia zephirekből

uri fehérneműek

méret után

Róth M. Utóda

cégnél, Mária királyné-tér
5. sz. Telefon 184.

Aradra csukott autó

naponta indul Szilágyi Dezső utca 12

Cukor Garage

Színház mögött. Telefon: 16-91.

Aradról vissza: FISCHER MARCELL

kereskedő iroda Fábán Gy.-utca 10.
Városi kávéház közelében. Telefon 200

KALLA

halkonszervek a legjobbak.
Minden doboz „KALLA” felirással ellátva.
Mindenütt kaphatók. — Főraktár viszont-
elárulók részére Nagyváradon

Citter Lajos és Tsa

Strada Mészáros-utca 4. szám alatt.

**Olcsó árakban és legjobb minőségben
női-, férfi- és gyermekharisnyák, keztyűk,
rövidáruk, cernák és szabókellékeket**

még mindig csak a

FISCHER SALAMON áruházában

nagyban és kiskorban vásárolhat.

Sas-passage 25.

Borbélyok gyűlése

Vasárnap nincs munkaszünet — Marád a borraivaló rendszer

A nagyváradai borbélyok és fodrászok vasárnap látogatott ülésükön, amelyet Ramminger István vezetett, tárgyalták a kollektív szerződés felbontását. A borbélysegédek a borraivaló eltörlését kérik s hetenkint 4—6—800 lei fizetést. A gyűlés elvileg elismeri a borraivaló rendszer eltörlésének helyességét, de a tapasztalatok után Jurovits Miklós indítványára annak fenntartását mondták ki, mert az eltörlés után is elfogadták a borraivalót a segédek. A segédek részére 35 százalék fizetésemelést helyeztek kilátásba s a tárgyalásokra kiküldték Menning Sándort, Szalay Bálintot és Puskás Károlyt. A borotválás és hajműveletek árát átlag 50 százalékkal emelik. A vasárnapi munkaszünet kérdésében Ramminger István és Jurovits Miklós terjesztették elő indokait, a gyűlés a vasárnap délelőtti munka mellett foglalt állást. Nagy József hibáztatja, hogy Ramminger vasárnap a színháznál dolgozik. A gyűlés Ramminger István eljárását a színház érdekében valónak tartja s az első szakosztály megalakítójának, aki a női fodrászatot bevezette s az első szakiskolát létesítette, bizalmat szavazott.

SZÍNHÁZ

HETI MŰSOR:

Kedd: Báránkyák és Schick Magda fellépése, B) bérlet 81. szám, premier helyárrakkal.
Szerda: Aranyamár, bérleten kívül.
Csütörtök: Kis cukrászda, ujdonság először A) bérlet 82. szám premier helyárrakkal.
Péntek: Kis cukrászda, ujdonság másodszor B) bérlet 83. szám, rendes helyárrakkal.
Szombat d. u.: Vigyen el az ördög, mérsékelt helyárrakkal.
Szombat este: Mignon, bérleten kívül, opera helyárrakkal.
Vasárnap d. u. Hollandi menyecske, mérsékelt helyárrakkal.
Vasárnap este: Bucsukeringő, bérleten kívül.
Hétfő: Mignon, A) bérlet 84. szám.
A hét összes előadásaira már meg lehet váltani a jegyeket a színház pénztáránál a rendes pénztári órák alatt.

Báránkyák — Schick Magda fellépte

A régebbi francia operettek kitűnő márkái közé sorozódott egyidőben Varney finom muzsikája és főleg színes hangszerelésű operettje, a Báránkyák is. Nem nagyigényű, de kedves és természetes eszközökkel megkonstruált tipikusan gall-zene: könnyed, graciózus elmésen pikáns. Jó két évtizeddel ezelőtt állandó darabja volt a színpadoknak, amikor a közönség izlését még nem rontották le teljesen a hamis staffázások, az émeletítő operett-frázisok. A hosszú pihenés után a repriz valósággal üdítőleg hatott s a muzsikája, mint elmés librettója, amit a korán elhunyt zseniális Makai Emil vitt át magyar szövegre — semmit sem veszített bájából, friss színéből. A közönség sok szeretettel fogadta a darabot, melynek alkalmasszerű fölüljutása meglátszott a kissé zökkenős előadáson. A két leánynak szerepe jóval több temperamentumot igényel, mint amennyit Kovács Kató és Erényi nyújtott. Két pompás és karakterisztikus figurát formált, teli őshumorról Madas és Pogány Janka. Tolnai és Pattantyus sok ambícióval illeszkedtek a régi operett miliójébe. Stoll jó volt. A zenekart Szatmáry vezényelte precízen.

Ugyancsak ez estén mutatta be a magyar főváros legújabb táncfenoméniáját, a még szinte gyermekkorban levő Schick Magda elragadó produkcióját. Nem a tánc csodagyermek, több ennél: a korreográfiának kiforrott művésze, a szimbolikus zenének megértő ábrázolója, forró ritmusérzéssel és előkelő iskolázottsággal. A haldokló hatyu, tavaszi tánc, Delibes muzsikájára adott számai sok poézissal és mély értelemmel stilizált dolgok és spiccelése, pompás piruettjei mellett, a kis művész nő nagyszerű fiatalsága, üde megjelenése, meleg fogadtatásra és lelkes tetszésre talált. Fáradhatatlan volt baba és groteszk-táncban is.

— Báránkyák és Schick Magda fellépte. Ma este negyedszer lép fel a kis táncfenoméni, aki valóságos lázba hozta a színház közönségét, minden egyes művészi tánc után. Minden eddigi kritikát beigazolt a kis Schick Magda művészete. Ma, kedden is a Báránkyák nagy sikerrel felújított francia operettje kerül előadásra. A főszerepeket Kovács Kató, Pogány, Erényi, Tolnai, Pattantyus, Stoll és Madas játsszák.

— Aranyamár. Szerdán bérleten kívül az idei szezonban kilencedszer kerül színre az Aranyamár, Pintér Böskével a címszerepben. A többi szerepeket Erényi, Gróf, Hetényi, Madas és Pattantyus fogják játszani.

— Kis cukrászda. Gondos és összevágó előadásban kerül csütörtökön este A) bérletben színre Helldal Jenő nagyszerű vígjátéka, a Kis cukrászda, a melyet Tóth Elek rendezésében látunk. Az igazgatóság a legkisebb szerepet is szereplő színészeknek osztotta ki, kik a legnagyobb ambícióval látják el feladatukat. A Kis cukrászda témája kedves, romantikus, mondhatni fehér darabnak e nagyszerű üdonságot, melynek minden egyes alakja igaz és élő. A főszerepeket Polgár Mariska, Jósika, Körösi Juci, Kecskés, Kertész, Gáfi, Tóth, Kiss Gyula, Harsányi, Radó, Homokai, Stoll, Madas és Kornai játsszák. A Kis cukrászda pénteken B) bérletben lesz a színház műsorán.

— Mignon. Az operagyűttes nap-nap után nagy kedvvel próbál Várad karnagy és Hetényi főrendező vezetése mellett a legkedvesebb operából, a finom zenéjű Mignonból, mely részben új szereposztásban kerül színre. Újak lesznek Kelmái, Vajda, Békési, régi szerepeiket megtartották Baranyai Kovács Dezső és Bereng. Horváth Marietta táncsámája a karral együtt új beállításban kerül a néző elé. A Mignon szombaton bérleten kívül, hétfőn A) bérletben lesz a színház műsorán.

* Férfiöltöny szövetek, női kabát-kosztüm és ruhaszövetek óriási választékban a Körösparti Áruházban, mely cég már a békében híressé vált utólérhetetlen olcsó áraitól, Tisztviselőknek árkedvezmény.

* Tavaszi angol uridivat öltönyszövetekben nagy választékot talál Deutsch Posztóáruházban. Címre figyelni! Kossuth-utca 1. (Sas-palota). Mindenféle bélésárak uriszabóknak.

A t. közönség szíves figyelmébe ajánljuk H A V A S és E R Ü N F E L D Nagyvárad és Bihar megye legjobb és legolcsóbb posztó- és bélésárak rak-tárát Nagy Sándor-utca 4. Dus választék mindenemű külföldi szövetekben.

* Mérleg és mázsa, valamint manometer (fesz mérő) hiteles javítása, továbbá a műszerész szakba vágó minden munkálatokat olcsón eszközöl Rajz Andor elektro- és precízió mechanikus, Teleki-utca 16. szám.

* Ingyen temetéseket nem ígérünk ugyan, de azért temetésrendezéseket a kívánt színű lovakkal, hullaszállításokat és exhumálásokat a legpontosabb eljárás mellett és a legolcsóbb árban mi vállalunk és végzünk. Továbbá koporsók, szemfedők és más temetkezési cikkek is nálunk szerezhetők be a legmérsékeltébb árban. Hivatalnokokat, vasutasokat és postásokat még külön árendeményben részesítünk. „Szent László” temetkezési vállalat Teleki-utca 34. szám.

* Az Excelsior-bar új műsora teljes sikert aratott. A kora esti órákban már minden hely foglalt a népszerű bodegában. Ellen Maud excentrikus táncosnő klasszikus táncprodukciói meghódítják a közönséget. A szenzációsan tehetséges Laci Reiman is rengeteg tapsot arat. Bogár Jucit minden este ünneplik. Kerényi Irén énekesnő, Felhő Ilus táncosnő, a Juliette-Laci tánckettős és Ferenczy Anny előadóművész nő produkciói szintén elsőrangúak. A konferenciára szerepét Ferenczy Anny tölti be.

* Széltől, hidegtől kilújt vörös arcra, kézszeplő, mltesser pattanások ellen legjobb gyorastásu biztos szer az YPO krém. Ára 15 lei. Díszlet postaszétküldés. Kapható: Farkas István „Apoc” drogueria Nagyvárad.

* Mielőtt vászonáru szükségletét szerezni, keresse fel Hajnal József vászonáruházát Nagy Sándor-utca 1. hol igen olcsón szép választékot talál a vászon, sveidi batiszt 210 centiméter és les Tuszor női és férfi len zsebkendő, zefir, kóper, ágy és asztalszerű damatgrenadin, opál batiszt, lepedő vásznaköl és finom paplanokból. Versenyárak!

Szőnyeg-lekötő len fonal

kapható a készlet tartamára

Weisz Kálmán

zsák- és ponyva kereskedő,
Nagyvárad, Nagypiac-tér.

Uri szabó

üzletemet megnyitottam.

Elsőrangú munka, pontos

kiszolgálás, szolid árak!

Schwartz Mó

Avram Janku (Kossuth Lajos) utca 14. s

Jól és olcsón vásárolhat

Witraelnél

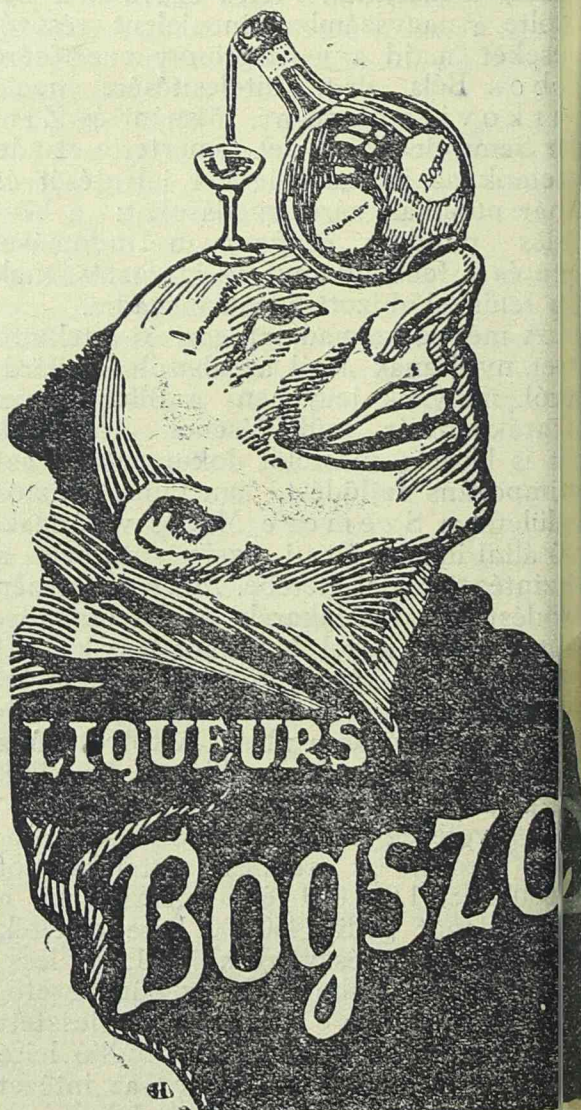
Str. Avram Janku (Kossuth-u.)

Vászon
Schiffon
Cőrnabatiszt
Damaszt
Kőpper

Velour
Szövet
Flanel

Zsinor barch
Angot zefir

Cipővásznak és bélések legolcsóbb

ÚJDONSÁGOK

* **Az utlevéligyosztály új főnöke.** Az utlevéligyosztály eddigi vezetőjét, Popescu kapitányt Catana rendőrprefektus leváltotta és helyette Barbat kapitányt bízta meg az ügyosztály vezetésével. Popescu kapitány lelkiismeretesen látta el az utlevéligyosztály vezetését, csupán egy baj volt: a magyar felekkel nem tudott érintkezni, csak tolmács útján. Barbat kapitány már egy ízben — felettesei és a közönség nagy meglepetésére — már vezette a hivatalt.

* **Felhívás az összes ügyvédjelöltekhez.** Felhívom az Oradea-Marén lakó összes ügyvédjelölteket, hogy február 27-én, azaz kedden délután 4 órakor okvetlenül jelenjenek meg az Ügyvédi Kamara tanácsstermében. Dr Kiss Döme, az Ügyvédi Kamara dékánja.

* **Sorozások Biharmegyében.** A nagyváradai sorozó bizottság a biharmegyei járássorozását f. évi február 28-án kezdi meg a következő sorrendben: Csékei járás febr. 28, tenkei járás március 4—6-ig, szalontai járás márc 8—11-ig, kisjenői járás márc. 13—20-ig, béli járás márc. 22—24, vaskóhi járás márc. 26—29-ig, belényesi járás márc. 31-től ápr. 6-ig tartják meg.

* **Dr Andrassy Ernő halála.** Súlyos betegség érte Érmihályfalva és vidéke társadalmát. Hosszas és kínos betegség után dr Andrassy Ernő az érmihályfalvai járás tiszti orvosa e hó 24-én reggel jobblére szenderült. Egyéniségét külön cikkünk méltatja. Dr Andrassy Ernőt feleségén kívül családja és nagyszámu rokonság gyászolja. Az elhunytat e hó 27-én temetik el.

* **Beleszaladt egy ló a kirakatba.** Tegnap délután Tóth László cserepesi tanyájára ment vissza a kasznár felesége egy egylovas homokfutón. A Bémer-téren a ló megvadult s egyenesen beleszaladt Mandics drogériájának kirakatába, amely összetört. A kocsin ülők a kirakatba estek, a ló pedig összeesett. Az asszony kisebb sérülésekkel került ki az üvegeserepek közül, a kocsisnak semmi baja nem történt. Érdekes, hogy az összetört kirakat szomszédos Balogh János kirakatával, amelyhez három ló igyekezett tegnap. Mindhármát az Órangyal kirakata tartóztatta fel, amely kissé nyíva volt. A lovak a kirakatot horzsolták s kissé felkarcolták, de az üveg meghajlott s nem tört össze. A harmadiknál azonban az Órangyal kirakata porrá zúzódtott.

* **Dr Sziüts Gyula, a budapesti Grünwald szanatórium ideg belgyógyászati osztályának vezetője** néhány napi váraditartózkodás után visszautazott Budapestre.

* **A NAC vezetőséget választott.** A nagyváradai sportot egyik legfőképpen reprezentáló sportkör, a népszerű NAC, az elmúlt vasárnap délelőtt a városháza közgyűlési termében évi rendes közgyűlést tartott. A múlt évi jelntést dr Lenkey Árpád főtitkár terjesztette elő, majd a főtitkár egyébirányu elfoglaltsága miatt leköszönt állásáról. Ugyancsak megvált a főpénztárnoki tisztségtől Kovács Kálmán is, akit örökös díszelnökké választottak. Majd a választások megejtésére került sor. Elnökké dr Pelle Jánost, főtitkárrá Szántó Sándort, főjegyzővé Schmidt Bélát és footballintézővé Strasser Emilt választották meg.

* **Eljegyzés.** Kohári Irén orvostan hallgatót eljegyezte Otto Bornkessel celloművész Drezdából.

* **A városi tisztviselők segélye.** Azoktól a városi tisztviselőktől, akiknek megérték, de akik nem kapták meg azt a segélyt, amelyet a tisztviselők egyik részének kiutaltak, panaszos levelet kaptunk. Azt írják, hogy ügyükben már a prefektus s eljárt az illetékes minisztériumban, mégsem kaptak semmit. Holott az ígérethez képest kölcsönöket vettek fel, amelyeket

most nem tudnak visszafizetni. A város illetékes faktorainak figyelmébe ajánljuk a kis emberek szomorú helyzetét.

* **Csütörtökön Radics-koncert!** Radics János hegedűművész játékaról Ysaye és Kreisler világhírű hegedűművészek a legnagyobb dicsérrettel nyilatkoztak.

* **Bérbevehető lakások.** A Lakbérleti bizottság a törvényes rendelkezések értelmében a következő lakást hirdeti meg és adja bérbe: 1923. február 28-án d. u. 3 órakor: 1. Kolozsvári-utca 144. szám 6 szoba 2 konyha és egy üzlethelyiség, Dragici kapitány lakása. 2. Szacsvey-utca 87. 1 üzlethelyiség. Dinu elnök.

* **Az érmihályfalvai ipartestületi választás.** A nagyszámban összegyűlt iparoság az elnökválasztás során bizalmával ismét a volt elnököt: Kovács Imrét tiszteletre. Kovács Imre ipartestületi elnök azonban megköszönve iparos társai bizalmát, az elnöki tisztséget részint elfoglaltságára, részint korára való tekintettel nem fogadta el. Így a vezetőség a választás módjára a titkos szavazást rendelte el, melynek eredménye a következő lett: Legtöbbszavazattal elnöknek megválasztották Dérer Mihályt, jegyzőnek Timkó Istvánt, alelnöknek Kopányi Jánost, pénztárnoknak Kelemen Józsefet. Dérer újonnan megválasztott elnök személyében az Ipartestület sokat nyert, mert Dérer az Ipartestületnek már körülbelül 9 évig volt az elnöke és számalan esetben, amikor a testületnek idegen tőkéhez kellett volna folyamodnia, saját vagyonával állott rendelkezésre az érmihályfalvai Ipartestületnek.

* **A vakok köszönete.** A kolozsvári volt állami vakok intézetének elbocsájtott lakói szétszéledtek Erdélyben és részint munkával, részint speciális előadásaikkal próbálták magukat fenntartani. Dr Kaczián Kálmánné jótékonyaságáról ismert urinó 1150 leit gyűjtött a vakoknak, akik ez uton is köszönetet mondanak úgy dr Kaczián Kálmánnénak, mint a nemes szívi adakozóknak.

* **A margittai zsidó leányegylet művészestélye.** Nagyszámu és előkelő közönség előtt tartotta meg a napokban a margittai izr. leányegylet kitünően sikerült jótékonycélú művészestélyét, melynek sikeréért a leányegylet minden egyes tagján kívül Grósz Sándor titkár nagy agitációt fejtett ki. Az estélyt Weiszfeld Katalin elnöknő prólógia vezette be, mely igen nagy hatást ért el. Hálásan és sokat tapsolt a publikum Schreiber Alajosnak, a jelenleg szabadságon levő Kovács szintársulat fiatal kitünő dirigensének, kinek művészi játéka esemény-számba ment. Az est fénypontja Pattantyus, a nagyváradai színház művésznének fellépte volt, ki Kovács Kató, a kitünő szubrett kíséretében jött le egyetlen estére. Kupléi, énekszámai frenetikus hatást váltott ki. A számokat Kovács Kató kísérte zongorán, ügyesen. Rottmann Mariska nagyszerű kupléit, Bod Lajos kísérte zongorán. Winkler Hilda Kiss Józseinek egy költeményét szavalta el hatásosan. A Barackpálinka monológban Klein Ferenc utólréhetetlen alakítást produkált. A Fénykép és a szerzők iskolája című jelenetekben Farkas Rezső, Schwartz Samu, Klein Sándor, Klein Ferenc és Nasch Miklós jutottak elsőrangú szerephez. Rutinos, fegyelmezett volt mindenik. Felléptüket őszinte tapsokkal köszönte meg a hálás publikum. A szünetben pompás büfé volt. A késő hajnali órákban egy kedves és derült est emlékével gazdagabban távozott el a közönség. A bevétel tiszta jövedelme a szegénysorsu családok és gyermekek felségélyezésére fordították. (b. s.)

* **Halálozás.** Özv. Dayka Ambrusné szül. Balogh Juliánna 62 éves korában elhunyt. Temetése ma, kedden délután 4 órakor megy végbe Kórház-utca 9. számú gyászaházról.

* **A Brassói Lapok a premontrei gimnázium ügyéről.** A Brassói Lapok vasárnapi száma hosszabban és figyelemre méltó cikkben foglalkozik a nagyváradai premontrei főgimnázium bezárásának ügyével. Azok, akik a vizsgálatot lefolytatják és dönteni hivatottak az évszázados tanítórend sorsával, talán megérzik ebből a legutóbbi cikkből is, hogy az erdélyi magyarság sérelmei a premontreiek főgimnáziumának bezáratása olyan tény, amely eleven fájdalommal éget az itt élő magyarság testébe.

ziomának bezáratása olyan tény, amely eleven fájdalommal éget az itt élő magyarság testébe.

* **Csütörtökön Radics-koncert!** Radics János hegedűművész játékaról Ysaye és Kreisler világhírű hegedűművészek a legnagyobb dicsérrettel nyilatkoztak.

* **Mit vásárolnak a telekkönyvi alaptól?** A kolozsvári igazságügyi vezérigazgatóság egy rendeletet küldött a nagyvárad törvényszékhez, telekkönyvi alap létesítésére az ingatlan átirásoknál az érték 0'5, zálogjogok bekebelezésénél az összeg 0'2%-ának fizetését jelenti ki kötelezőnek. Ezt az illetéket jó idő óta fizetik a felek s bár a rendelet regiszter vezetését rendeli el, nem írja körül az alap rendeltetését. Az alapot Stancescu István táblaelnök kezeli, aki most megszabta az alap célját. Rendelt belőle írószereket, 50.000 iv írópapírt s irodai cikkeket s a telekkönyvek jókarban tartását is ebből az alaptól fizeteti ki.

* **Temetés.** Nagy részvét mellett temették el tegnap özv. Fischer Mártonnét. A temetésen Klein rabbi tartott megható szónoklatot, amelyben a példás és önfeláldozó anya emlékét méltatta.

* **Aki Bukarestben lapunkat naponta házhöz kikézbessítve megkapni, árfelemlés nélkül a város bármely pontján óhajtsa, az forduljon levelezőlappal az ottani bizományosunkhoz, a következő címre: V. Damian Bukarest, Casuta Postala 243.**

* **Értesítés.** Értesitem a város és a vármegye tisztelt közönségét arról, miszerint a mai napon befutott direkt Messina feladási helyről olasz vagonban egy kocsi rakomány vérpiros narancs. A narancs 200-as és 300-as ládákban érkezett. Felkérem az érdekelteket, hogy megrendeléseiket még a mai napon hozzám juttatni méltóztassanak, mivel későn érkező megrendelések figyelembe vehetők nem lesznek. Tisztelettel Mihály Jenő.

* **Elveszett egy antik gyűrű** pénteken délután a Missir-üzlet és a Széchenyi-szálloda közötti utvonalon, 4 smaragdt, 4 rubin kövel és egy gyönggyel. Becsületes megtaláló minthogy rá nézve a gyűrű nem képvisel nagy értéket, juttassa el a lap kiadóhivatalába, ahol illő jutalomban részesül.

* **Adomány.** Özv. Fischer Mártonné elhalálása alkalmából nővére, özv. Weisz Mórné, a Nép-konyha céljaira 50 leit, a zsidó leányárvaház részére 50 leit adományozott.

* **Szabászati szakiskolában** márc. hó 1-én új tanfolyam kezdődik. Tanítványok állandóan felvétetnek. Oktatás a pesti technologia módszere szerint, az összes divatban levő formák szerkesztése, mérték szerint és azok összeállítása. Angol és francia szabászat eredményes elsajátításáért felelősséget vállal a szakiskola vezetője: Orbán Sándorné. Beiratkozni lehet minden délután 2—8-ig. Deák Ferenc-utca 2. sz. II. emelet, folyosó végén. Andrénypalota.

* **Akrobata táncok a Mascotte-ban.** A Mascotte, mely a legexkluzívabb váradimulatóhely, legújabb műsorán valóban fővárosi nívóju műsorral kedveskedik vendégeinek. Margarette Charles és Colli-ni angol akrobata beste stepp original táncosok az elragadó februári műsor clouja s Daán Ilona a csodálatos szépségű operaénekesnő, aki önálló koncertjeivel debütált fényes sikerrel Erdély nagy városaiiban. Max Drexel bécsi szonnet, Sárközi Feri vals fantáziájával arat tapsokat s kitünő számok Tinek Bösee angol tánc, Valeria Nelli, ki cigánytáncokat lejt és Róna Hilda a legújabb orfeumdalok tehetséges népszerűsítője. Okvetlen nézze meg a Mascott legújabb műsorát. Beléptidíj nincs.

* **Poloskaltró Noxin biztos szer.** Ára 10 lef. Kapható kizárólag Farkas István „Apoló” drogueria Nagyvárad.

* Modell bőr-kalap csak 150 lei. Modista „Rita” kalapszalón Str. Alexandri (Teleki) 24. szám.

* **SZÉKELY** Kossuth-utca 5. szám alatti posztóáruház tulajdonosa értesíti a t. vásárló közönséget, hogy tavaszi öltöny szövetszerűlegességek és bélésárak dus választékban érkeztek. Eladás nagyban és kicsinyben.

* Ha igazán jó haskötőt akar, csakis Kovács Sándorné orvosi haskötő készítőnél (Nilgésztelep, a pályaudvarral szemben) rendeljen. Legújabb eredeti forma, jó alakot ad, kényelmes. Könnyű házi haskötő 250 leitől kezdve. Saját tálmány, törvényesen védve.

* Mindenkinék érdeke felkeresni a Körösparti Aruházat, a cég békeminőségű cseh gyártmányú vásznak, schiffonokat, rumburgi céna vásznak, damaszt árúkat, nagy mennyiségben tart raktáron, olcsó árai utólérhetetlenek. Tisztviselőknek ezen árakból is árkedvezmény.

* „OLLA” gummi a legtökéletesebb.

* Tükörfényes, világos lesz a parketta, ha Farkas-féle YPO legyű Parkett beeresztő rózsaviaszt használnál. Beszerezhető: Farkas István „Apolló” drogueria Nagyvárad.

* Férfi finom kemény kalap 180 lei. Divatos puha kalap színes vagy fekete 150 lei. Nyulszőr kalapok már 160 leitől kezdve. Mindenféle kalapokban, ugyancsak sapkáknak óriási választék. Heller és Deutsch, Jorga Miklós (Zöldfa)-utcai kizárólagos kalapáruházában.

* Szépséghibáit tökéletesen eltávolíthatja, archajakat, szeplőt, szemölcsöt végleg utónyomok nélkül D. Sternberg Helén kozmetikai intézetében Bémer-utca 3. I. emeleten.

* Aradra csukott autó naponta indul Szilágyi Dezső-utca 12., Cukor garage. Színház mögött. Telefon 16—01. Aradról vissza Fischer Marcell keresk. iroda, Fábrián Gy. u. 10. Városi Kávéház közelében, Telefon 200.

* Modell bőr-kalap csak 150 lei. Modista „Rita” kalapszalón Str. Alexandri (Teleki) 24. szám.

MOZI

— „A szerelem diadala.” Egy nagy politikai bukását és késői szerelmét ismerjük meg ebben a franciás finomságú filmben. De a szerelembe is belejátszik a politika és egy bűnügy sötét árnyéka vetődik a szerelmesek közé. De a szerelem győz. A fordulatos, hatalmas film három napig

Komlós Testvérek

(Oradea-Mare, Nicolae Jorga-u. 13.)

üveg-, porcellán- és táblaüveg nagyáruháza

felhívja az igen t. vásárló közönség figyelmét dusan felszerelt porcellán, kőedény, majolika edény, alpacca, alumínium és acél evőeszköz, valamint háztartási edények, servicek, dísz tárgyak és egyéb a szakmába vágó raktárára. Szállít raktárról fenti cikkek, valamint táblaüvegből, gittből, fuott és csiszolt üvegáruból bármilyen nagy mennyiséget.

van műsoron és ma először látható a Dorian Filmszínházban.

— Az égő akrobatanő az Apollóban.

Az artista filmek a mai kor felettebb és ritka artista mutatványai segítségével valószínűsítik az eddig csak mesterkélt összeállított vakmerő cselekményeket. Lee Parrynek már második nagy filmje az, amely mo, kedden utoljára kerül előadásra az Apollóban. Ellen Ramsey artistanő körül szövődik a 7 felvonásos dráma menete, akibe partnere Ralf Olsen és Limingen gróf szerelmesek. Az események Ralf hugát, Heddát hozzák előtérbe, aki körül szintén férfiak hullámanak és bünteteket követnek el. Lélegzetszorító mutatványok teszik felejthetlenné a film-drámát, amely Lee Parryval sikert aratott mindenütt.

Halkuló vágyak

— A „Nagyvárad” eredeti regénye. —

Írta: Forró Pál.

Pedig ennél léhább és csapódárabb férfit még képzelni sem tudsz. Casanova szerény kezdő hozzá képest. A korszón minden második asszony megvetéssel fordul el tőle, mert ő is azok közé tartozik, akiket János faképnél hagyott. És ez a nagy nőhódító szerelmes belém. Te most gúnyosan mosolyogsz és azt mondod, hogy micsoda öntelt, hui teremtés vagyok, minden férfiről azt hiszem, hogy szeret engem. De ez egészen komoly ügy. Már a többi fiuknak is feltűnt és csipkelődve célozgatnak erre a szerelemre. De még ha a fiuk nem is szólnának, okvetlenül észrevenném a barátnőimet, akik a legegyszerűbb módon hagynak egymás után el, mert amint mondják: kacér és önző viselkedéssel minden férfit csak magának szeretnék lekötni. Ez a „Minden” férfi természetesen János, akit valamennyien irigyelnek tőlem. Nagyon csinos fiú, különös báj és biztonság jellemzik. Mulatnál, ha végighallgatnád egyszer, milyen könnyedén szereli le a leggőgösebb asszonyokat is. A szemükbe mondja a legnagyobb gorombaságokat, amelyekért más embert ki szoktak dobni. De ő ezt olyan kedvességgel teszi, hogy lehetetlen haragudni rá.

Engem nagyrabecsül, azt mondja, az egyetlen nő vagyok, okivel el tudná képzelni az életet... A szemébe nevettem és azt mondtam: én pedig azt hiszem, maga az egyetlen férfi, akihez sohasem mennék feleségül! És ez igaz is, Klári. Tudod, azt még el tudnám képzelni, hogy János a házibarat szerepét töltsse be. Ez az ember egyenesen arra született, hogy a nők életében a kellemes perceket képviselje. De férjnek? Nem, az lehetetlen. Vagy azt hiszed, hogy a szerelem megváltoztatná? Hogy éppen az ilyen emberek akik már sokat szerettek, lesznek a legnyugodtabb otthonülő férfiek? Ne érts félre szívem, ezt csak úgy elméletileg kérdeztem, mert nem is gondolok arra, hogy a János felesége legyen. Ezt megmondtam Tassnak is, aki az éjszaka egy alkalmas pillanatban felelősségre vont, hogy miért járok olyan sűrűn Jánossal? Én egész méltósággal utasítottam vissza ezt a magánügyeimbe való illetéktelen beleavatkozást mire azt mondta, hogy ő szeret engem és neki kötelessége, hogy vigyázzon rám! Azt válaszoltam, hogy ez nagyon kedves tőle, de én egyáltalában nem kérek ebből a gyámság alá helyezésből, megnyugtathatom, hogy nem leszek a János felesége. Azt felelte erre, hogy azt úgy is tudja, mert János nem az az ember, akinek komoly nőülési szándékai vannak, ellenben! És kimondta, igen, Tass úr a szemembe vágta, hogy János csak azt szeretné, ha a barátnője lennék!

Nagyon bántott ez a sértő megjegyzés, bár hiszen tudom, hogy Tassból csak a féltékenységgel beszélt. Szeretnék ennek az ostoba embernek valami nagy tromfot kivágni. Most már kedvem volna Jánoshoz feleségül menni, csak azért, hogy

megmutassam Tass úrnak és a hölgyeknek, hogy igenis, János is tud komolyan szeretni, de természetesen csak akkor, ha arra méltó leányt talál. Azt hiszik, mert ők valóban értéktelenek és csak flörtre születtek, hát mindenki olyan. Igaza van Jánosnak. Az ő helyén én sem találtam volna olyan leányt, vagy asszonyt ebben a társaságban, aki mellett kitartottam volna.

De azért ne ijedj meg, Klárikám. Nem megyek férjhez. Egyelőre még nem. Ezt csak azért írtam, mert mérges vagyok és, mint a levelem elején megjegyeztem, még nem vagyok kialudva.

De látod — mégis csak igazuk lehet barátnőimnek — ügylátszik csakugyan önző vagyok. Hiszen folyton csak magamról írok és egy szóval sem kérdezem, hogy mit csinálsz falusi magányodban. Kastélyotok előkelő csöndjében? Jaj, de sokszor irigyellek érte! De azért mégis illene már újra Pestre jönnöd! Hiszen egy kis változatosság nem árt, ugye? Ha irsz, sügd meg, hogy mi újság szerelem dolgában? Te, én azt hiszem, nekünk mégis csak férjhez kellene már mennünk? Még utóbb vén lányok maradunk! Kössünk szövetséget és határozzuk el, hogy még ebben az esztendőben férjhez megyünk!

Minderről különben most maid nyugodtabban fogok gondolkozhatni, mert elhatároztam, hogy legalább egy hétig nem megyek sehová. János is elutazik néhány napra, úgy látszik neki is gondolkoznia kell.

Kérlek, szívem, írd minél előbb, mert már szeretnék valami józan szót is hallani. Itt Pesten úgy látszik mindenki állandó boldulatban él, velem együtt.

Csókol

Margitod.

(Folyt. köv.)

NYILTTÉR

Drága életéért harcoló, keserves küzdelmünkben legyőzve, mélységes fájdalommal tudatjuk, hogy drága mindenünk: a hűséges, gyöngéd férj, gyermekeiért fáradhatatlan jószágos édes apa, szerető unokatestvér, legjobb rokon, igaz barát s a közjóért annyit munkálkodó nemeslelkű férfi:

nagykászoni

Dr. Andrassy Ernő

Biharmegye tb. főorvosa, járási
tisztviselő orvos az érmihályfalvai róm.
kath. hitközség világ elnöke

vallásos szívéből eredő türelemmel viselt hosszas betegség s a haldokló szentségeinek ájtatos felvétele után február 24-én d. e. 10 órakor, áldásos munkás életének 58-ik, boldog házasságának 32-ik évében viszszaadta nemes lelkét Teremtőjének

Szeretett halottunkat kedden, február 27-én d. e. 10 órakor a Vásártér 404. számú gyásháznál megtörténő beszentelés s az érmihályfalvai róm. kath. plébánia templomban lelki üdvéért bemutatandó engesztelő szent miseáldozat után, a boldog feltámadás reményében kísérik pihenése helyére.

Az Úrban bízott, 6 logyon örök jutalmat!

Érmihályfalva, 1923. február 24

nagykászoni Dr. Andrassy Ernőné szül. hetényi Kovács Teréz banatos özvegye, nagykászoni ifj. dr. Andrassy Ernő fia és neje Unger Irénke, nagykászoni Andrassy Erzsike leánya és férje pávai Mátyas István. Andrassy Katka, Mátyas Pistuka unokái, hetényi Kovács János és családja hetényi Kovács Endre és családja sógorai. Örv. Szállasy Györgyné Nánai Mária unokanővére, Andrassy Ilona unokahuga, férje és gyermekei.

BERSON
GUMMISAROK
GUMMITALP

minden es terheztet mint hár! legkisebb
ár kedvezésig és kifizetésig

Meghívó.

Az Érmelléki Takarékpénztár 1923 évi március 11-én délelőtt fél 10 órakor Szélyhidon, saját üzlethelyiségében

Léki évi rendes közgyűlést

tartja, melyre a részvényesek tisztelettel meghívotnak.

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése.
2. Az 1922. évi zárszámadás és mérleg terjesztése és a tiszta nyereség megállapítása.
3. A tiszta nyereség felosztása.
4. Jótékonycélokra szolgáló összeg felosztása.
5. Alaptőke felemelése.
6. Alapszabályok módosítása.
7. Igazgatóság és felügyelőbizottság javadalmának megállapítása.
8. Tisztviselők javadalmának megállapítása.
9. Elnök választása.
10. Egy igazgatósági tag választása. Igazgatóhelyettes mandátumának meghosszabbítása.
11. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítése két részvényes választása.

FIGYELMEZTETÉS

1. A közgyűlésen szavazataikat csak azok a részvényesek érvényesíthetik, akik saját neveikre és a közgyűlést legalább 30 nappal megelőző napra írt részvényeket személyesen vagy meghatalmazott részvényes társaik által, a közgyűlés megnyitása előtt az igazoló-bizottságnak bemutatják.
2. Az évi mérleg és az erre vonatkozó iratok, a közgyűlés helyiségében, az üzleti órák alatt megtekinthetők.

AZ IGAZGATÓSÁG.

Kárpitos

munkákat elsőrendű
kivitelben készít:

VIDÁLI MANÓ
Vár-u. 2. —: Rákóczi-ut 6.

Continental petroleumlámpák

300, 600 és 1000 gyertyafényű erejűek. Speciális gyártmányok városok, gyárak, raktárak, üzletek, mulatóhelyek, fogadótermek stb. világítására. — Egyedüli képviselő Romániára:

WAPPNER, Bucuresti

Központ:

Victoriei 61. — Fiók: Strada Lipsconi 73. Állítás vidékre. — Prospektusok ingyen.

Prágai nemzetközi mintavásár 1923. március 11—18.

A legkedvezőbb beszerzési forrás Románia minden kereskedője, iparos és mezőgazdasága részére. :: **Csehszlovákia leghíresebb gyárainak mintakiallítása.** :: Kivételes kedvezmények a résztvevők és látogatók részére: 33%-os kedvezmény valamennyi csehszlovák vasuton, 75%-os vízum kedvezmény, lakás, tolmács és hírszolgálat stb. :: Legitimációk, felvilágosítások, prospektusok és jelvények kaphatók a mintavásár erdélyi képviselőjénél: „Reclama” Cluj (Kolozsvár) Piata Unirei 4. szám, amely az utleveleknek a csehszlovák konzulátusnál szükséges láttamoztatását is elintézi.

Aszfalt- és kátrány fedéllemezt

elazigotáló lemezt, desztillált hőszénkátrányt, szarbolintumot, facementet, bitumént, vaslakkozt stb. és az összes aszfalt és kátrányterméket békébeli minőségben gyárt

„GROZIT”

aszfalt és kátránytermékek gyára, Timisoara, gyárodros. TELEFON 11-24. szám.

Kérjen árajánlatot!

DENGELEGI ÁRMEN

épület bádigos és vízvezeték szakiparos
Kolozsvári-u. 44. Telefon 579. sz.

Egészségügyi be-
rendezések és vil-
lanyvilágító fel-
szerelés raktáron.

ELADÓ: Vendéglő teljes berendezéssel for-
galmas utcán.

Lakás azonnal elfoglalható.

25 hold prima föld teljes gazdasági felsze-
reléssel, udvar, kert és istálló.

Nagyvárad szomszédságában modern ház,
vendéglő, italmérési jog, gazdasági ud-
var és istállók.

Több modern ház azonnal elfoglalható laká-
sokkal.

BÜS ÉS FARKAS

általános kereskedelmi, ipari és bizo-
mányi irodája

Nagyipar-tér, Str. Casteluului (Várkapu-u.) 8.

Kérjen árajánlatot
Benedek
címfestőtől

Sas passage
Zöldfa-udvar

Ha bármilyen

házat

akar eladni vagy venni, úgy for-
duljon bizalommal

Feledi Sándor

irodájához, Nagy Sándor-utca 1.

Telefon 12-45. Telefon 12-45.

Meghívó.

A Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok Nagy-
váradon, saját székházának (Vitéz Mihály-tér 6)
nagytermében, folyó évi március 11-én délelőtt
10 órakor tartja meg

rendes közgyűlést

amelyre a Nagyvárad Kereskedelmi Csarnok
rendes tagjait ezennel tisztelettel meghívjuk

Tárgysorozat:

1. Titkári jelentés.
2. Mult évi zárszámadás.
3. A folyó évi általános költségvetés.
4. Jelentés a választott bíróság működéséről.
5. Indítványok.

Oradea-Mare, 1923. február 25.

Az elnökség.

80 lóerejű szívógázmotor-telep

továbbá nagyobb és kisebb szívó-
gázmotor telepek is kaphatók. Cím

KELLNER ANTAL ÉS FIA

Budapest, V. Berlini-tér 4. sz.

Egy 10 lóerejű cséplőgépgarnitúra is
kapható, esetleg maga a lokomobil. 443

GŐZMALOM

vasut mentén hasznosbérbe adatik. Feltételek:
Dr. Rosenberg Dezső ügyvédél d. u. 3—5
ór. Strada St. Ladislau (Körös-utca) 21. sz.

100-443887-1000

Lőszerszá
kocsizók, fekete
és valódi nikke
tokkal 8000 lelt
1200 leltől. Javít
olcsón és jól k
BROD
Nvárad, Hentes